

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių kalba	Dalyko (modulio) pavadinimas anglų kalba	Kodas
Politinės idėjos ir ideologijos	Political Ideas and Ideologies	-

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. Justinas Dementavičius	Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas, Politikos teorijos katedra, Vokiečių g. 10, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	-	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba
Auditorinis ir savarankiškas darbas	Pavasario semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiam	
Išankstiniai reikalavimai: Anglų kalbos mokėjimas B2 lygiu	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): Nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	32	98

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdamos kompetencijos

Kurso tikslas – supažindinti su svarbiausiomis šiuolaikinėmis ideologijomis, jų atsiradimo intelektualinėmis prielaidomis ir jų raiškos formomis tiek anksčiau, tiek dabartiniuose politiniuose debatuose. Kurso metu, remiantis vadinamaja Oxfordo politinių ideologijų analizės mokykla, didžiausias dėmesys bus kreipiamas į ašines ideologemas ir skirtingu ideologinių srovių polemika dėl jų turinių. Kurse pirmiausia atsispriamas nuo intelektualinių lietuviškosios politinės savivokos prielaidų, analizuojant jų tendencijas, būklę ir ištakas. Pastarasis aspektas politinės minties raidą leis matyti kaip glaudžiai susijusią su skirtingomis politinio mąstymo tradicijomis – tiek su kitomis ideologijomis, tiek su kitomis valstybėmis ir intelektualinėmis tradicijomis. Kursą sudarys keli tematiniai blokai: a) metodologinis (juo stengiamasi suvokti intelektualinės istorijos ir politinių ideologijų analizės prielaidas); b) istorinis-lituanistinis (juo bandoma aktualizuoti sprendžiamus klausimus, susiejant juos su studentų patirtimi); c) istorinis-, „kontekstiniš“ (juo siekiamas parodyti egzistuojančių ar egzistavusių mąstymo tendencijų sąryšius); d) politinės kritikos (juo siekiama įvertinti turimą žinojimą, siekiant formuluoti alternatyvius aiškinimo modelius).

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
- Gebės skirti ir kritiškai vertinti skirtinges politines ideologijas.	Literatūros studijos, aiškinimas, dėstymas	Egzaminas, kokybiškas darbas auditorijoje
- Gebės analizuoti socialines ir politines problemas suvokiant jų intelektualines prielaidas.	Literatūros studijos ir pirminių tekstu analizė grupinis darbas	
- Mokes atliliki savarankišką tinkamas literatūros paiešką ir jas interpretuoti	Literatūros studijos, grupinis darbas, interaktyvios diskusijos	
- Gebės susieti politines praktikas ir idėjas.	Literatūros studijos, aiškinimas, dėstymas, interaktyvios diskusijos, grupinis darbas	Kokybiškas darbas auditorijoje, baigiamasis rašto darbas-projektas

Temos	Savarankiškų studijų laikas ir užduotys					
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarių	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Įvadas, kurso pristatymas	2			2		
2. Politinės minties tyrimo metodai			2	2	6	Quentin Skinner, <i>Vision of Politics: Regarding Method</i> , 2002, Cambridge, p. 145-157; 175-187
3. Ideologijos tyrimo principai			2	2	6	Michael Freeden, <i>Ideologies and Political Theory</i> , 2008, Oxford, p. 98-123,
4. Ideologija kaip žinojimo ir politinio mąstymo forma			2	2	6	Karl Mannheim, <i>Ideology and Utopia</i> , 1985, San Diego, p. 55-83
5. Konservativizmas kaip politinės ideologijos problema			2	2	6	Andrew Heywood, <i>Political Ideologies</i> , 1992, London, p.53-92
6. Konservativmo vieta Lietuvos politinėje istorijoje			2	2	6	Stasys Šalkauskis, Laiškas prezidentui Antanui Smetonai, iš <i>Lietuvos politinės minties antologija</i> , T. I., 2012, Vilnius, p. 526-537 Vytautas Radžvilas, „Konservativizmas šiandien: ideologija ar imagologija?“, iš <i>Tradicijos likimas: konservatyviosios minties metmenys</i> , 2001, Vilnius, p. 141-169
7. Fašizmas: ištakos ir raida			2	2	6	Stanley H. Payne, <i>Fascism: Comparison and Definition</i> , 1993, Wisconsin, p. 4-28
8. Lietuviškojo tautininkišumo santykis su totalinėmis ideologijomis			2	2	6	Domas Cesevičius, „Bolševizas, fašizmas ir nacionalsocializmas“, iš <i>Lietuvos politinės minties antologija</i> , T. I., 2012, Vilnius, p.433-445.
9. Sovietinio komunizmo idėjinės transformacijos			2	2	6	Andrzej Walicki, <i>Marksizmas ir šuolis į laisvęs karalystę. Komunizmo utopijos istorija</i> , 2005, Vilnius.
10. Lietuviškoji kairė ir socialistinės idėjos			2	2	8	Justinas Karosas, <i>Ideologija ir socializmas</i> , Vilnius, 1976.
11. Liberalaus mąstymo transformacijos			2	2	6	Michael Freeden, <i>Liberal languages – ideological imaginations</i> , 2009, Oxford.
12. Laisvė ir demokratija lietuviškoje liberaliojoje tradicijoje			2	2	6	Mykolas Drunga, „Liberalių pasirinkimas“, iš <i>Lietuviškasis liberalizmas</i> 2, 2012, Vilnius, p. 39-76
13. Nacionalizmas kaip (ne)ideologija			2	2	6	Andrew Heywood, <i>Political Ideologies</i> , 1992, London, p. 136-170
14. Naujieji ideologiniai judėjimai			2	2	6	Andrew Vincent, <i>Modern Political Ideologies</i> , 1996, London, p. 208-237
15. Post-ideologinio mąstymo idėjų logika			2	2	6	Leonidas Donskis, „Imagologija, manipuliacijos ir viešoji erdvė“, <i>Politologija</i> , 2004, Nr. 1, p. 1-34
16. Kurso apibendrinimas.			2	2		
Pasirengimas egzaminui					14	
Iš viso	2		30	32	100	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Dalyvavimas seminaruose	20%	Semestro metu	aktyviai dalyvauja diskusijoje, formuluoja problemas, geba suvokti autoriaus argumentus, aiškiai ir argumentuotai formuluoja poziciją nagrinėjamos temos klausimais.
Rašto darbas	30 %	Semestro metu	Vertinami šie darbo aspektai: Atitinkamas metodiniams nurodymams

			Darbo klausimo problemiškumas ir aiškumas Korektiškai naudojama pirminė ir antrinė literatūra Teiginių ir išvadų pagrįstumas Rašto darbo struktūra ir logika
Egzaminas raštu	20%	Sesijos metu	Vertinami šie darbo aspektai: Išmano kurso medžiagą geba analizuoti kitų autorų tekstus moka argumentuotai kritikuoti ir vertinti stiliaus aiškumas logiška ir pagrįsta teksto struktūra
Tarpiniai atsiskaitymai	30%	Semestro metu	Numatomi šie papildomi atsiskaitymai: -preliminarus rašto darbo idėjos ir įdirbio pristatymas -žinių patikrinimas testo forma - įsivertinimas

Privalomoji literatūra				
Autorius	Leidi mo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Michael Freeden	2009	<i>Liberal languages – ideological imaginations</i>		Oxford: Oxford University Press
Michael Freeden	2008	<i>Ideologies and Political Theory: Conceptual Approach</i>		Oxford: Oxford University Press
Michael Freeden	2013	<i>A Political Theory of Political Thinking</i>		Oxford: Oxford University Press
Stanley G. Payne	1983	<i>Fascism: Comparison and Definition</i>		Wisconsin: University of Wisconsin
Stasys Šalkauskis	1990-	<i>Raštai</i>	t. 4, 5	Vilnius: Mintis
Andrzej Walicki	2005	<i>Marksizmas ir šuolis į laisvęs karalystę. Komunizmo utopijos istorija</i>		Vilnius: Mintis
Adrzej Walicki	1992	<i>Legal philosophies of Russian Liberalism</i>		Nortedam: University of Notredam Press
Karl Mannheim	1985	<i>Ideology and Utopia</i>		San Diego: Harcourt Brace Jovanovich
Andrew Heywood	1992	<i>Political Ideologies: an Introduction</i>		Lonon: Macmillan
Andrew Vincent	1996	<i>Modern Political Ideologies</i>		Oxford: Blackwell
	2012	<i>Lietuvos politinės minties antologija</i>	t. 1, 2, 3	Vilnius: VU leidykla
Sheldon Wolin	2004	<i>Politics and Vision</i>		Oxford: Princeton University Press
Vladimiras Leninas	1917	<i>Valstybė ir revoliucija</i>		Petrogradas
Arūnas Sverdiolas	2012	<i>Kultūra lietuvių filosofų akiratyje</i>		Vilnius: Apostrofa
Nerija Putinaitė	2007	<i>Nenutrūkusi prisitaikymas ir pasipriešinimas sovietų Lietuvoje</i>		Vilnius: Aidai